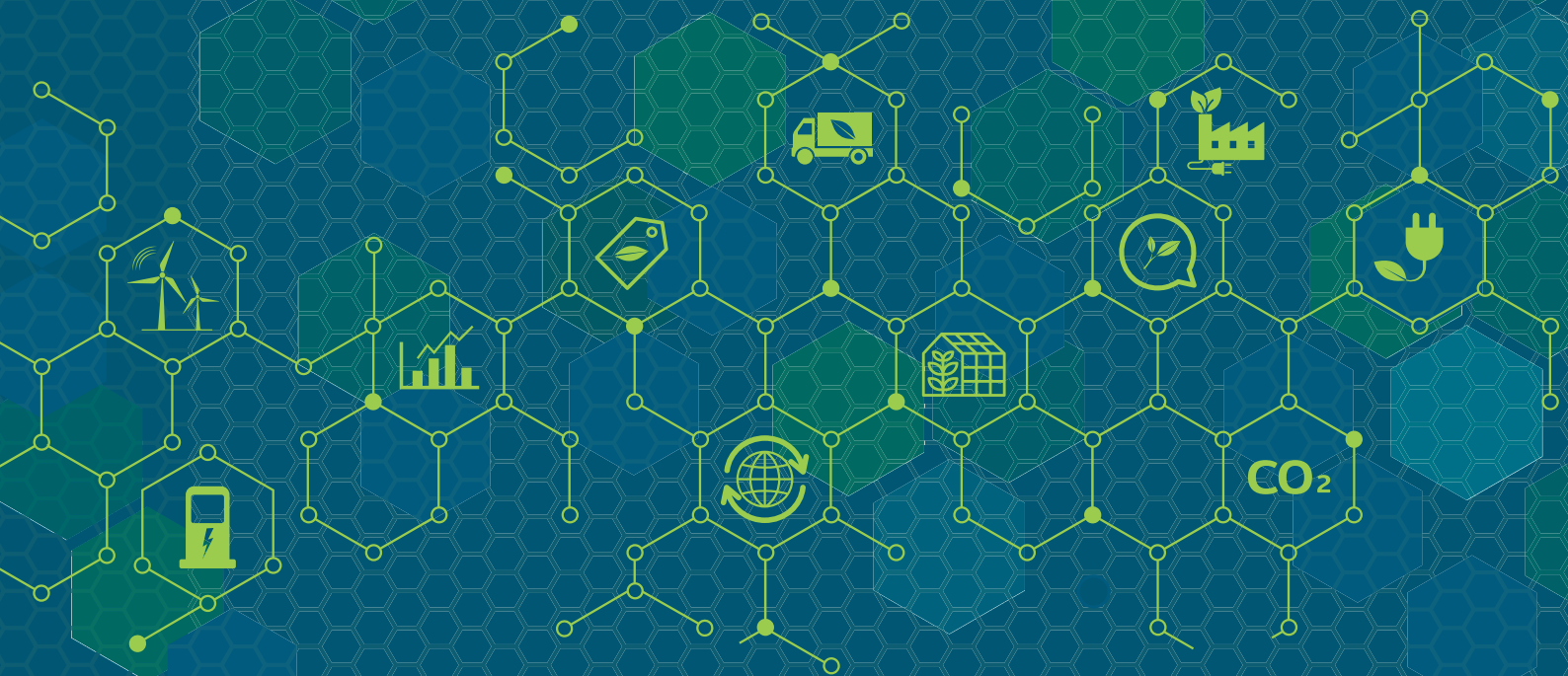

KLIMAATBELEID IN DE INDUSTRIE

MAART 2024

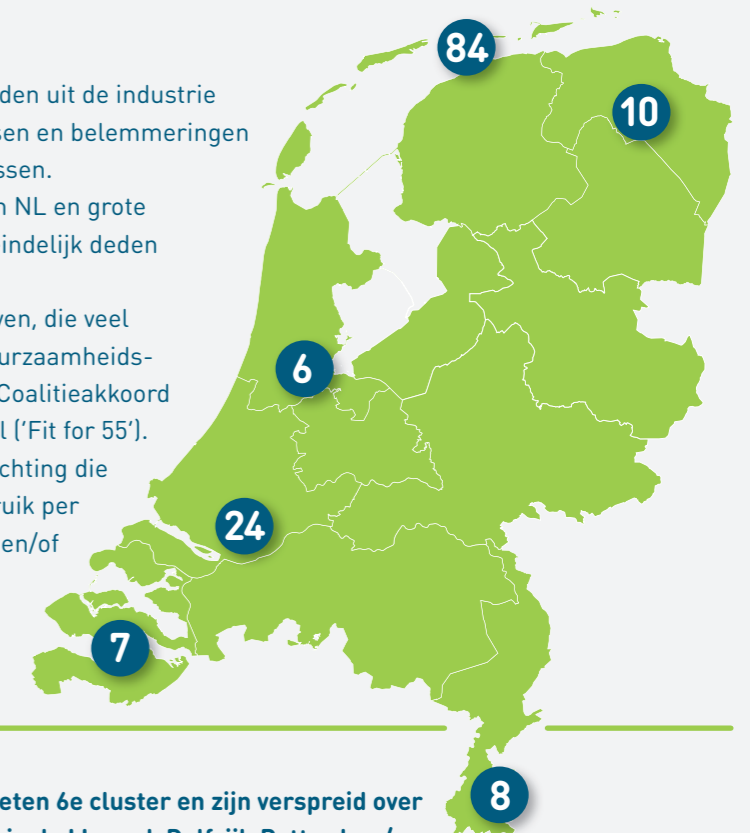
Een Quickscan onder industriële bedrijven

1. ACHTERGRONDEN

Quickscan onder industriebedrijven begin 2024

- Begin 2024 deed VNO-NCW een quickscan onder leden uit de industrie waar zij staan met hun klimaatbeleid en welke kansen en belemmeringen zij zien bij de verduurzaming van hun bedrijfsprocessen.
- De doelgroep bestond uit alle ETS-bedrijven (331) in NL en grote bedrijven (niet-ETS) binnen industriebranches. Uiteindelijk deden 139 industriebedrijven mee aan dit onderzoek.
- Doel is om een beeld te krijgen hoe industriebedrijven, die veel CO₂ uitstoten, bezig zijn met het invullen van de duurzaamheidsdoelen, zoals geschetst in het Klimaatakkoord, het Coalitieakkoord (55-60% CO₂ reductie 2030) en in de EU- Green Deal ('Fit for 55').
- Ondergrens voor deelname was de wettelijke verplichting die vanaf 2023 geldt voor de industrie; een energiegebruik per vestiging van minstens 10 miljoen kWh elektriciteit en/of 170.000 m³ aardgasequivalenten.

WAAR KOMEN DE DEELNEMERS VANDAAN?

139 bedrijven reageerden. 84 komen uit het zogeheten 6e cluster en zijn verspreid over heel Nederland. De rest zit in de industrieclusters in de IJmond, Delfzijl, Rotterdam/Moerdijk, Zeeland en Zuid-Limburg.

2. KARAKTERISTIEKEN VAN DE DEELNEMENDE BEDRIJVEN (n=139)

Veel van de deelnemers actief in de chemie, voedingsmiddelen en metaal

Jaaromzet per bedrijf gemiddeld: 609 miljoen euro*

Omvang bedrijven:

van mkb-maakbedrijven tot multinationals, gemiddeld 760 werknemers*

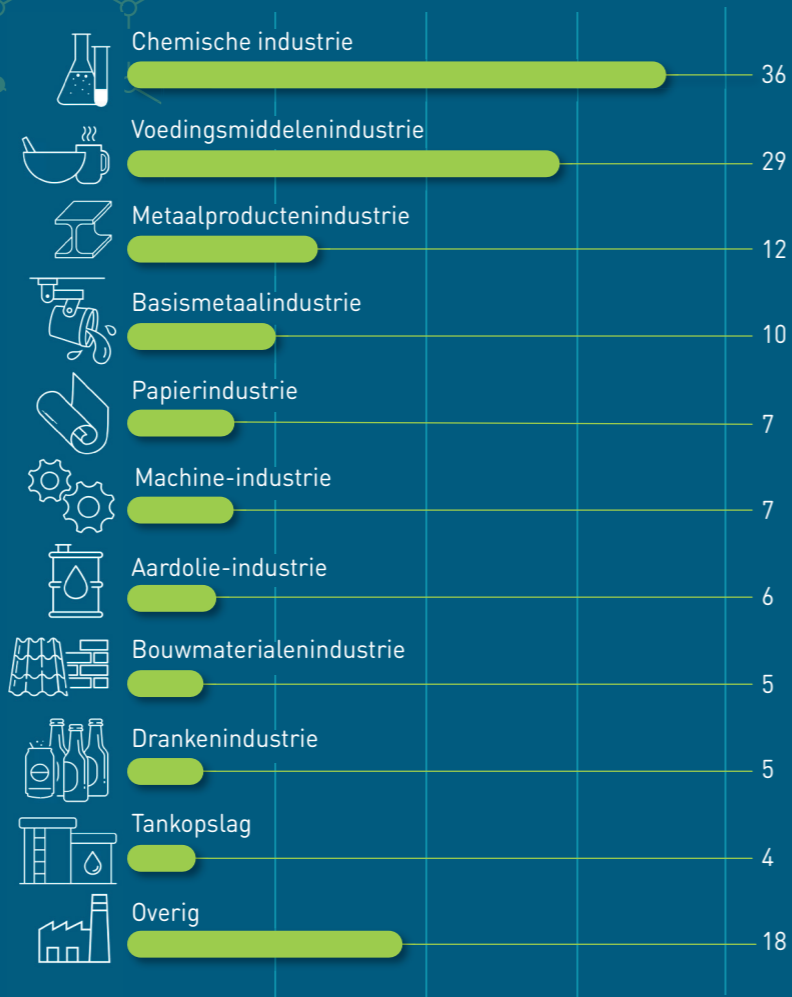
Sectoren:

van o.a. chemische industrie, voedingsmiddelenindustrie, glas- en papierindustrie en de bouwmaterialenindustrie en overig (o.a. hout, grafisch, keramiek)

82 bedrijven vallen naast het emissie handelssysteem ook onder de nationale CO₂-heffing (57 niet)

* NB. Eén respondent is weggelaten om de resultaten niet te zeer te vertekenen.

SECTOREN

3. INVESTERINGSPLANNEN EN -BESLISSINGEN

Duurzaamheidsplannen veelal afgerond. Wel zijn veel investeringen 'pending'

AFGEROND

Een ruime meerderheid (87%) van de bedrijven heeft hun investeringsplannen om te verduurzamen al afgerond, of werkt die nu uit. De omvang van de investeringen tot 2030, zoals nu bekend, is gemiddeld: **175 miljoen euro** met uitschieters naar bedrijven die miljarden euro's gaan investeren in de verduurzaming van hun productie.

PENDING

Wel zijn veel investeringen 'pending'. Dat wil zeggen dat formele besluitvorming en goedkeuring van de investering nog niet heeft plaatsgevonden. De meeste bedrijven verwachten over hun plannen uiterlijk in 2027 investeringsbeslissingen te nemen om zo projecten voor 2030 af te ronden.

4. WAT GAAT DE INDUSTRIE DOEN?

De meeste bedrijven richten zich op energie-efficiëntie en elektrificatieprojecten of op andere projecten om het energiegebruik te verduurzamen. Verder is de helft van de bedrijven bezig met stappen richting circulaire ketens en eigen opwek.

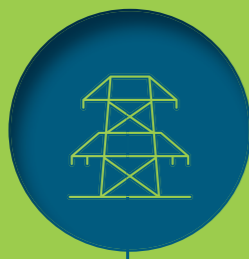
- In de plannen van de industriële bedrijven zetten zij met name in op het verbeteren van energie-efficiëntie (88%) en de elektrificatie van hun processen (81%). Voor dit laatste is netcongestie overigens een steeds groter issue!
- Daarnaast willen bedrijven CO₂-reductie realiseren door het verduurzamen van hun energiegebruik (76%), de helft kiest hier ook voor eigen hernieuwbare opwek (50%).
- Verder zetten de bedrijven in hun reductieplannen flink in op circulariteit. De helft (49%) van de deelnemende bedrijven zet stappen richting circulaire ketens en producten.

TYPE VERDUURZAMINGSPROJECTEN

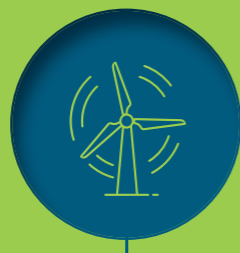
88%

Energie-efficiëntie

81%

Electrificatie processen

76%

Verduurzamen energiegebruik eigen bedrijf

50%

Eigen duurzame opwek

49%

Circulaire ketens en producten

Circulair

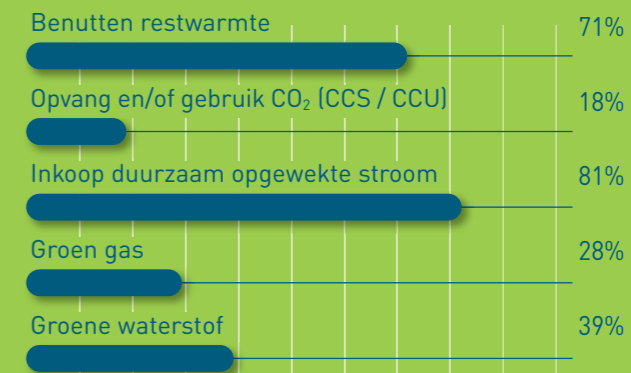
Voor circulaire plannen richten de bedrijven zich het meest op het verwerken van ingezamelde producten (57%), gebruik/inzet van secundaire/biogrondstoffen in producten (54%) en circulaire projecten in de branche of keten (58%).

Alle bedrijven die eigen hernieuwbare opwek groot-schalig kunnen en willen opwekken passen zon-PV of wind toe.

Verduurzamen eigen energiegebruik

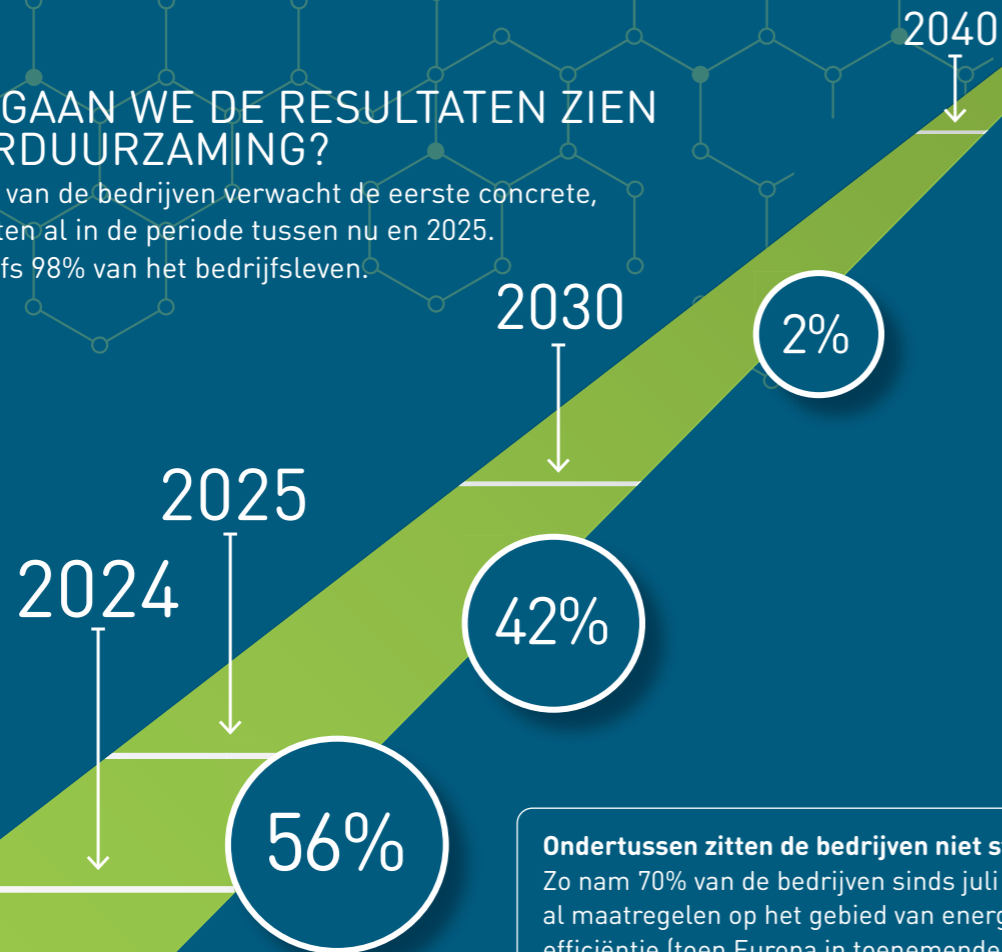

Om het eigen energiegebruik te verduurzamen is inkoop van duurzame stroom het meest voorkomend (81%), gevolgd door het benutten van restwarmte (71%). Opvallend is dat meer dan een derde van de deelnemende bedrijven met groene waterstof en/of groen gas aan de slag wil.

5. WANNEER GAAN WE DE RESULTATEN ZIEN VAN DE VERDUURZAMING?

Meer dan de helft van de bedrijven verwacht de eerste concrete, meetbare resultaten al in de periode tussen nu en 2025.

Tot 2030 is dat zelfs 98% van het bedrijfsleven.

Ondertussen zitten de bedrijven niet stil. Zo nam 70% van de bedrijven sinds juli 2021 al maatregelen op het gebied van energie-efficiëntie (toen Europa in toenemende mate te maken kreeg met sterk stijgende energieprijzen).

6. WAAR BEDRIJVEN HEEN WILLEN

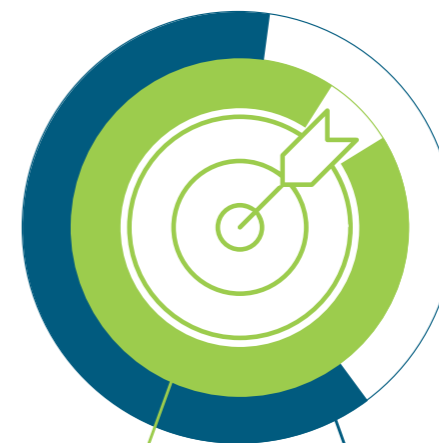
Overgrote meerderheid van de bedrijven in deze quickscan heeft heldere klimaatdoelen voor 2030 en 2050 (ten opzichte van 1990).

OP NAAR 2030

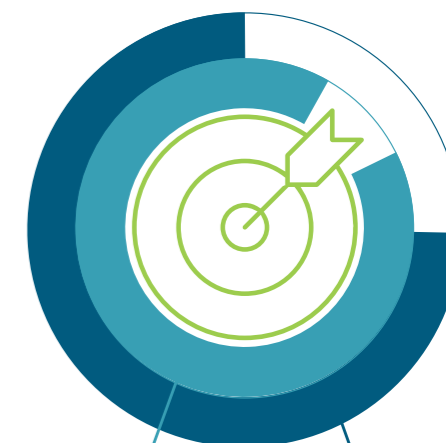
Doel gemiddeld per bedrijf: **54%** CO₂-reductie
78% heeft een reductiedoel voor 2030

OP NAAR 2050

Doel gemiddeld per bedrijf: **98%** CO₂-reductie
64% heeft ook al een reductiedoel voor 2050

GROTE ONDERNEMINGEN

90% heeft een doel voor 2030
74% heeft een doel voor 2050

Grote ondernemingen scoren hoger. De hoogte van het gemiddelde CO₂-reductiedoel van de grotere bedrijven is ongeveer gelijk aan dat van de totale groep.

7. WAT ZIJN DE GROOTSTE OBSTAKELS VOOR BEDRIJVEN?

De plannen worden uitgewerkt of zijn al klaar. De beslissingen worden komende tijd genomen. Bedrijven lopen echter wel tegen barrières aan die opgelost moeten worden, zodat de reductiedoelen behaald kunnen worden en de industrie succesvol kan verduurzamen.

87% van de bedrijven noemt de vertraagde aanleg van (nieuwe) energie-infrastructuur (incl. de problemen met netcongestie) een groot probleem. Daar komt onzekerheid over vergunningverlening bij (voor ca. 65% van de bedrijven is dat een issue).

De afhankelijkheid van het moederbedrijf voor de definitieve investeringsbeslissingen speelt een rol bij 43% van de bedrijven. Bij een meerderheid van de bedrijven bevindt het moederbedrijf zich in het buitenland.

Het vestigingsklimaat wordt door vier op de tien (37%) van de industriële bedrijven aangehaald als een reden tot zorg, waardoor duurzame investeringen misschien in andere landen gaan plaatsvinden. In de nadere toelichting geven tientallen bedrijven aan dat met name de gestegen kosten voor gebruik van het elektriciteitsnet en de hoogte van de (energie)belasting vergeleken met andere (Europese) landen de businesscases hier echt negatief beïnvloedt.

De grootste obstakels van bedrijven voor verduurzaming cijfermatig op een rij

Vertraagde aanleg benodigde duurzame energie-infrastructuur.

87%

Onzekerheid vergunningverlening.

64%

Afhankelijkheid van finale investeringsbeslissing moederbedrijf.

43%

Alternatieve (duurzame) technologie is nog niet goed genoeg of niet beschikbaar.

37%

Vestigingsklimaat in andere landen maakt investeringen elders aantrekkelijker (bijv. Verenigde Staten).

37%

Huidige hoge energieprijzen.

25%

Afhankelijkheid van derden, zoals toeleveranciers, andere bedrijven op industrieterrein.

25%

Concurrentie verduurzaamt niet waardoor u mogelijk een nadeel ondervindt.

22%

KLIMAATBELEID IN DE INDUSTRIE

Dit onderzoek werd uitgevoerd onder 139 bedrijven in de industrie in de periode december 2023-februari 2024. Benaderd zijn alle ETS-bedrijven (331) en enkele grote energie-intensieve industriebranches.

Leden met vragen kunnen contact opnemen met:

Willem van Toor, beleidsadviseur Klimaatbeleid VNO-NCW,
tel: 06 209 752 91, toor@vnoncw-mkb.nl Voor mediavragen:

Edwin van Scherrenburg, scherrenburg@vnoncw-mkb.nl,
tel: 063 04 170 05.

Voor voorbeelden van wat er in de praktijk gebeurt in de industrie om te verduurzamen kijk op www.industrieraanbodaannederland.nl of bekijk de videoreportage: **De groene ladder**

